

Будинок психопата

Роберт Блох

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Тарашук П.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

1

Коли Террі та Мік підійшли до передніх дверей, місяць зайшов за хмари.

— Бачиш? — прошепотіла Мік. — Тепер ти знаєш, чому я сказала взяти ліхтарики.

— Чому ти шепочеш? — запитала Террі. — Тут нікого немає.

Ліхтарик Террі загорівся майже одразу після ліхтарика Мік.

— Не будь надто впевнена. — Мік намацала найменший ключ на круговому ланцюжку і вставила в замок, потім завагалася.

— Злякалася? — запитала Террі.

— Не я. — Ключ повернувся в замку, і двері відчинилися. — Ніхто не йде?

Террі глянула на дорогу.

— Ніде нікого.

— Добре, — кивнула головою Мік. — Заходьмо й погляньмо, що тут діється.

Дві невисокі коротко стрижені постаті в синіх джинсах зайшли крізь відчинені двері у вестибюль. Пітьму, яку не спробагалися розвіяти їхні ліхтарики, виповнював ядучий запах свіжої фарби. Блимаючи очима, Террі йшла вслід за Мік до бюрка прийняття, потім нараз зупинилася, помітивши темну постать, що бовваніла за стійкою. Видніла тільки спина.

Тепер уже шепотіла Мік:

— Бачиш? А що я казала тобі? Це він!

— Не може бути! — хапнула повітря Террі.

— Невже? — Мік простерла руку й натиснула на срібний гудзик на круглому дзвінку на стільниці.

Звуку не було, але тепер постать у затінку повільно обернулася, і обоє дівчат побачили обличчя Нормана Бейтса.

— Ласкаво прошу до мотелю Бейтса, — проказав він. — Ваша кімната готова.

Бейтс дивився скляними очима, з незмінною усмішкою, але виказував його тільки пронизливий голос.

— Ти ба! Як вони зробили це?

— Дуже легко. Дзвоник не справжній. Він електронний. Ляльку поставили на вісь. Ти натискаєш дзвоник, і він вмикає магнітофонний запис.

Террі аж підскочила, коли воскова фігура повернулася на свою попередню позицію. Приховати тривогу було не легко:

— Тож це дядько Норман! Ти справді думаєш, що він мав такий вигляд?

Мік стенула плечима:

— Казали, мовляв, Гладун Отто хоче, щоб усе, знаєш, мало такий вигляд, як справжнє.

Террі вдихнула, відчуваючи запах фарби:

— Мабуть, дорого коштувало — збудувати такий дім.

Мік кивнула головою:

— Батько каже, що Гладун Отто взяв позику в банку. Якщо раптом щось піде негаразд, каюк йому не настане.

Террі спрямувала промінь ліхтарика на стіни вестибюля, потім глянула у вікно:

— Це тобі настане каюк, якщо твій батько помітить, що ти взяла його ключі.

— Не хвилюйся. Тепер, коли він усе пофарбував, йому вже не треба повертатися сюди. Батько просто повісив їх на гачок у гаражі. Там я і взяла ключі вчора ввечері. Він навіть не побачив, що їх немає, тож чому мав би помітити тепер? А зараз сидить із бланшанками пива й дивиться якийсь паскудний матч.

— А де, на його думку, зараз перебуваєш ти? — запитала Террі.

— У бібліотеці, виконую домашні завдання.

— Присягаюсь, я знаю, яке домашнє завдання ти насправді хотіла б виконувати, — сказала Террі.

— Заткни пельку! Бібліотеку зачиняють о дев'ятій. Нам краще ворухитись, а то не побачиш решти цього дому.

Обернувшись, Мік пішла до дверей на далекій стіні. Відчинила їх без допомоги ключа.

— Кумедно, — проказала Террі, — я думала, в кімнати можна потрапити тільки знадвору.

— Дурепо, крім цієї, тут немає більше кімнат. Усе інше — просто фальшиві стіни, збудовані так, щоб видавалося, ніби тут цілий мотель. Батько каже, що Гладун Отто, можливо, додасть кілька кімнат згодом, якщо бізнес піде добре.

— По-твоєму, люди йтимуть і платитимуть гроші тільки за змогу побачити, де дядько Норман скоїв оте?

— Ми ж тут, хіба ні? — всміхнулася Мік.

— Так, але на халяву. Але поки що я не розумію, як хтось захоче купити квитки, щоб подивитися на фальшивку?

— Тобі більше сподобалося б, якби до тебе прийшов справжній Норман зі справжнім ножом?

— Він мертвий, кожен знає про це.

— А як щодо привидів?

— А як щодо того, щоб відкинути це все лайно? Ти не злякаєш мене.

Це була правда. Террі не боялася, навіть тут, коли дівчатка крізь відчинені двері зайшли до спальні. То була звичайна мотельна кімната, нічим не відмінна від будь-якої іншої, за винятком смороду фарби. Дивлячись на ліжко в промені ліхтарика, Террі визнала, що було б трохи страшніше, якби справжньою причиною приходу сюди було прагнення Мік удатися з нею до сексу.

Ет, але рано чи пізно хтось таки вдасться з нею до сексу, і тут нема чим непокоїтись; Ніла Патнем розповідала, що робить це з Гаррі вже майже рік, і все було чудовим з самого початку. Звичайно, хто повірить Нілі Патнем, вона ж така брехуха, та ще й бридка, до

такої дівахи Гаррі ніколи б і жердиною не доторкнувся.

І, гляньмо правді у вічі, Мік теж не торкнулася б Террі, бо ж Мік дівчина. Хоча видавалася не більш схожою на Мішель, ніж Террі — на Терезу. Принаймні не в джинсах і светрі. Можливо, за літо в неї виростуть коси, тож погарнішає, коли восени настане пора знову сідати в автобус і їздити до середньої школи в Монтроузі.

— Чому ти стала отут? — запитала Мік. — Ворушись.

Промінь ліхтарика Террі став паралельним променю ліхтарика Мік, коли дівчатка зайшли в двері ванної й підійшли до душової кабіни.

— Ти готова? — запитала Мік. У її голосі було щось кумедне, і Террі збагнула, що це: поєднання шепоту та відлуння. Голоси завжди відлунюють у ванній, це річ зрозуміла, але чому Мік шепоче?

Мабуть, уже злякалася. А хіба не протуркала їй вуха, що тут нема чого боятися? Дядько Норман справді мрець, і тут, крім них двох, нікогісінько.

Аж тут Мік відсунула штору душової кабіни, і тепер дівчат було троє.

З душової кабінки на Мік і Террі дивилася гола жінка, широко розплющивши очі й сповнена страху, вона простерла вперед руки з відкритими долонями й подала їх уперед, захищаючись від удару невидимого ножа.

Кров не текла, але Террі бачила її навіть із заплющеними очима; звуки не лунали, але вона чула мовчазні зойки.

Відвернулася, щоб бути обличчям до Мік, а потім розплющила очі й силувано всміхнулася:

— Гей, це якась статуя!

— Ні, не статуя. Лялька, звичайна лялька. Батько казав, що Гладун Отто замовив її десь на сході. Послав туди фотографію тієї вбитої кралі, і, за словами батька, вона достеменно така ж.

— Звідки він знає? Він що, клепає її абощо? — хихикнула Террі.

— Не будь смішною! — Тон голосу Мік свідчив, що вона не плутає Террі з Вупі Голдберґ, тією комедійною актрисою. — Мій батько був ще хлопчиком, коли тут сталося те все.

Террі кивнула головою, але їй не сподобалося слово «тут». Бо, навіть якщо ця ванна кімната несправжня, а перелякана постать у душовій кабіні — лише воскова лялька, колись був справжній Норман, справжній ніж, сталося справжнє вбивство, тож слово «тут» занадто тяжке. «Тут» — це коли ти стоїш уночі, в пільмі, та дослухаєшся, чи в іншій кімнаті не відчиняються двері.

— Що це за звук? — схопила Террі руку Мік.

— Я нічого не чую.

Террі ще дужче стиснула руку подруги:

— Мовчи і слухай!

Якусь мить обидві мовчки стояли, потім Мік вивільнила руку, обернулася й пробурмотіла:

— Тут нікого немає.

— Куди ти йдеш?

— А куди ти думаєш? — Мік пішла назад у спальню. — Ти йдеш чи ти мокра курка?

Террі знала відповідь на це запитання: вона таки мокра курка, але однаково пішла вслід за подружкою. Байдуже, хто або що могло крастися в передпокої, вона почувалася безпечніше з Мік, ніж із восковою жінкою в душовій кабіні — голою жінкою, яка чекає, поки опуститься голе лезо.

Мік простерла руку, щоб відчинити двері спальні, але Террі поплескала її по плечу й заговорила швидким і нагальним шепотом:

— Стривай, спершу вимкни ліхтарика. А що, як він побачить нас?

— Тут нікого немає!

У голосі Мік вчувалася дратливість, але Террі помітила, що подруга справді стишила тон, вимкнула ліхтарика й лише потім відчинила двері спальні.

Дівчата пішли вперед, розганяючи теплу, наповнену випарами пільму вестибюля. Десь у далекому кутку постать Нормана Бейтса й далі стояла в затінку за стійкою бюрка прийняття. Стояла, і то тихо, бо не чулося жодного звуку, не ворухилася жодна форма чи тінь.

Дівчата разом пройшли від спальні до вхідних дверей вестибюля. Ці двері теж прочинили повільно й обережно, лише відчинивши їх настіж і побачивши, що безлюдна вулиця видається безпечною, знову ввімкнули ліхтарики.

Нічне повітря теж видавалося теплим, але в ньому не було й натяку на уїдливий запах фарби. Террі глибоко вдихнула, поки Мік вела її по доріжці навколо мотелю, а потім вивела на стежку, що підіймалася вгору на пагорб, де бовванів темний будинок.

— Стривай!

Мік зупинилася, озирнувшись на Террі:

— Що там?

— Ми що, ще й туди підемо?

— Ні, курко. Якщо хочеш, я поведу тебе просто додому й заведу назад у курник. — У голосі Мік і на її обличчі проступала дратливість. — Передусім якби не ти, ми б і сюди не ходили. Коли вчора ввечері я розповідала, що можна прокрастися сюди, тобі так страшенно кортіло побачити все, що ти мало в штани не надзюрила.

— Отакої, ти думала, я злякалася, чи що? — Террі влаштувала виставу, піднявши лівий зап'ясток і глянувши на годинник. — Якщо я не прийду додому тоді, як казала, мамку грець поб'є.

Тепер уже Мік глянула на свій годинник, а потім перевершила виставу Террі, додавши до відповіді суворий погляд:

— У нас ще багато часу. Треба лише десять-п'ятнадцять хвилин, щоб оглянути все. Хіба що ти аж занадто курка...

Зневага спрацювала.

— Хто курка? — обурилася Террі. — Ходімо, індичко.

Отже, було як у дитячій пісеньці, яку полюбляла співати тітка Марселья: «Через річку та ліси ти бабусі кошик принеси». Але ж тут не було ні річки, ні лісів, тільки доріжка, що вела до сходів і ганку будинку на вершині пагорба. Ішли не до бабусі, а до Матері. Насправді до Нормана, бо його мати померла. Та й він помер. Тільки дім був живий — новий дім.

Террі почулася краще, коли нагадала собі про це. Якщо привиди справді існують, то, мабуть, у старому домі, а цей будинок новісінький, як і сам мотель. Гладун Отто збудував його водночас із мотелем і з тієї самої причини: для заробітку грошей на туристах. А це, безперечно, не вдасться там, де вештаються привиди.

Отже, нема чого боятися, крім того, вона немов на безкоштовному попередньому перегляді, правда?

Усе це звучало добре в голові Террі, але скрип сходинок на ганку, які протестували під їхніми ногами, видавався майже виском, а скрегіт ключа, що повертався в замку вхідних дверей, породив відлуння на всьому схилі.

Звичайно, тут, на пагорбі, ніхто не чув його, крім дівчат, ніхто не чув його й у глибокому, темному передпокої дому, куди вони зайшли.

Промені ліхтариків виганяли з кутків тіні. «Погано, що ніхто не вигадав такої штуки, яка б могла освітити твій мозок так само, як промінь ліхтарика освітлює коридор». Террі натрапила на цю думку й бажала, щоб було не менш легко натрапити на все інше, що вона думає про піймачку та тіні в цьому домі.

Але такої штуки не було, дарма що запах свіжої фарби, поширюючись зусібіч, нагадував, що це не справжній дім, не дім убивства, не місце, де загинув детектив і жила мати Нормана, хоча теж була мертва. А чи була?

Террі хапнула повітря. «Хай йому біс, вона б краще... або ж». Але «або ж» — не ті слова, про які хотіла думати Террі, так само як не хотіла думати й про «тут».

Найкраще, що треба робити просто тепер, — справді бігцем оглянути дім і довести тій розумаці Мік, що вона не мокра курка, а потім мчати додому, щоб мати не шукала її.

Мік уже навела промінь ліхтарика на сходи попереду з правого боку передпокою.

— Ходімо спершу нагору, — прошепотіла вона.

«Знову шепоче». Террі не подобався шепіт подруги, так само як не подобався і власний, коли вона шепотіла в мотелі. Шепіт означає, що людина боїться, а якщо Мік тепер боїться, можливо, є причина. А якщо та причина нагорі...

Знову настала пора мерщій вирішувати «або-або». Або йти нагору з Мік, або стояти самій у темному, моторошному передпокої.

Террі спрямувала ліхтарик угору, на рухливий зад у синіх джинсах своєї провідниці. Сходинок риплять, нагадала вона собі, тільки тому, що нові.

Але річ у тім, що вони не видавалися новими, та й геть усе нагорі також. Будівничий цього дому, напевне, дивився на фотографії, як, звичайно, дивляться й тоді, коли виготовляють воскові ляльки. А може, просто припускав, яким мав бути вигляд цього дому за давніх часів, і накупив чимало мотлоху, щоб облаштувати його. Як-от у ванній кімнаті, де Мік висвітила ванну — такої Террі ніколи не бачила раніше: ванну з ніжками. Та й унітаз химерний, мав бачок над головою і ланцюжок, щоб тягнути. Потім пригадала, що вже десь бачила такий, може, в книжці про перших переселенців на Захід.

Але була вдячна за одне: у цій ванній кімнаті не було душової kabіни.

Можливо, дядько Норман не вірив у потребу приймати душ. А може, тоді ще навіть не винайшли душу. Террі трохи «плавала», коли йшлося про подробиці американської історії, інколи навіть не могла пригадати дати, коли помер Елвіс.

Такі думки, і то в такому місці, стали для Террі несподіванкою; дівчинка обернулася, прагнучи розповісти про свою реакцію Мік, і постала перед їще однією несподіванкою.

Мік зникла.

— Гей! — крикнула Террі.

Відлунюючи в темному пустому коридорі, її крикнув у відповідь десяток голосів.

— Мік, де ти?

— Тут.

Голос Мік і промінь її ліхтарика повели Террі в напрочуд малу кімнату по той бік коридору. Тут ліхтарик Мік провадив перевірку, стрибаючи по меблях і стінах. Террі стежила за променем і з того, що він висвітлював, швидко виснувала, що вони, напевне, зайшли до спальні Нормана Бейтса. Мабуть, бо тут стояло старомодне бюро замість туалетного столика і просте ліжко, яке не розкладалося. Ясно, як день: це все анітрохи не схоже на котрусь із вигадливих обстав у готелях «Holiday Inn».

Кімната насправді не скидалася й на спальню чоловіка, була кімнаткою, яку звичайно виділяють дитині. Але ж колись і Норман Бейтс мав бути дитиною.

Террі задумалася. Яким був дядько Норман до того, як виріс і скоїв моторошні злочини?

Оглянувши кімнату, збагнула частину відповіді. Там не було спортивних знарядь, не було м'ячів, бит, шоломів чи навіть бейсбольного кашкета, на стінах і над двома полицями в далекому кутку не видніло жодних прапорців. Полиці майже заставлені, Норман, певне, багато читав. Це не доводить, що він дивак, нагадала

собі Террі, бо за днів, коли ще не винайшли телевізора, багато людей читали книжки. Отже, й це сповістило їй не дуже багато про те, яким насправді був Норман.

Найкращу відповідь дав ліхтарик Мік, коли його промінь ковзнув по стіні навпроти туалетних дверей і зупинився на фотографії.

— Ось він! — скрикнула Мік.

То був він, усміхнений хлопчик у комбінезоні верхи на поні, знятий на плівку і вкладений у рамку. Не таким уявляла його собі Террі. Дивлячись на вицвіле фото, вона мала в голові лише одне запитання: як такий славний хлопчик міг згодом перетворитися на монстра?

Не було сенсу запитувати Мік, вона б такого не зрозуміла. Крім того, Мік знову вдалася до акту зникнення — якби Террі вчасно не озирнулася, то навіть не помітила б, що подруга повертається в коридор.

— Що з тобою? — запитала Террі. — Ти завжди крадькома йдеш від мене. Може, марихуани накурилася, га?

— Мене не зловлять на гарячому, що я курю марихуану, — відрубала Мік і пішла коридором до темних дверей, які відчинилися від легенького натиску, ключ не знадобився.

Мік посвітила всередину ліхтариком, немов запрошуючи:

— Материна спальня.

Запах фарби в цій кімнаті був вочевидь недоречним. Саме так і Террі почувалася в цій кімнаті: недоречною. Якщо говорити про давню історію, материна спальня була справжньою «золотою старовиною», напхана всякою всячиною, мотлохом, який можна побачити, скажімо, в музеї. Але дівчинку тут ніщо не зацікавило, крім великого ліжка, та й воно виявилось розчаруванням, бо було пусте.

Террі насупилася, дивлячись на Мік крізь світло ліхтаря:

— Здається, ти обіцяла показати мені Матір.

— Авжеж, — кивнула Мік.

— Гаразд, то ж де вона?

— Не поспішай, ще встигнеш. — Мік пішла до дверей, а потім, вийшовши в коридор, зупинилася так раптово, що Террі мало не наткнулася на неї. — Стривай! — пробурмотіла вона. — Здається, я щось чую.

Дівчата якусь мить стояли не ворущачись, дві невеличкі постаті, заціпенілі серед мовчазних тіней. Більш нічого: тільки тіні, які поставали навколо, і тиша внизу.

Жодних звуків. Нема чого боятися. Рипіли кросівки «Reebok», коли дівчата йшли по коридору і спускалися сходами. Унизу Мік зупинилася:

— Хочеш оглянути перший поверх?

— А Мати тут?

— Ні, — похитала головою Мік, — але чекає нас.

— Де?

— У підвалі.

Тож туди й пішли — Мік, завзята провідниця, і Террі, неохочий ар'єргард. Дівчинка знай повторювала собі, що вона не полохлива курка, але це була брехня. Адже насправді — не тільки перелякана курка, а ще й голубка, яка піймалася на оманливі слова Мік, мовляв, тут страшенно цікаво. Мік, можливо, під кайфом, бо, мабуть, щось збрехала своєму батькові, але, якщо йдеться про Террі, забудьте. Блукання в пільмі та вдихання смороду свіжої фарби — невелика розвага. Гаразд, ота рухлива статуя у вестибюлі мотелю — чудова й дотепна ідея, а непорушна статуя в душовій кабіні трохи моторошна. Але, якщо це все, що тут можна побачити, той Гладун Отто навряд чи потрапить до «Lifestyles of the Rich and Famous» («Життя багатих і славетних») тільки завдяки продажу квитків. Щоб піднятися вгору, йому доведеться робити щось більше. Або ж

упасти з цим усім тут, у підвалі.

Дівчата спустилися нижче, але виявилось, що там лише цокольне приміщення з пофарбованими голими стінами. Не було навіть однієї з тих великих печей, у які закидали вугілля за давніх днів; будинок, напевне, мав натомість якусь вбудовану систему опалення вище, якщо його збиралися експлуатувати й узимку. Не те що Террі бодай трохи обстоювала той або той варіант, це проблема Гладуна Отто, а не її. А от її проблема така: вона почала відчувати, що їй треба в туалет, а передусім: з якої речі вона б'є тут байдики?

— Гаразд, — мовила Террі, — ми вже тут. Я й досі нічого не бачу.

Мік обернулася, її голова похитувалась у гало від ліхтарика.

— Це тому, що тут тільки цокольний поверх. Я ж казала, вона в підвалі, пам'ятаєш?

— Якому підвалі?

— Фруктовому. Тут, унизу.

Мік завернула за сходи, які вели до цокольного поверху, Террі пішла слідом за нею. Їй здавалося, ніби промінь ліхтарика стає тьмянішим, а її потреба — нагальнішою. Годі сумніватися, туалету в підвалі немає, але, можливо, Гладун Отто облаштував туалет на першому поверсі. Наскільки вона знає цього чоловіка, той туалет, напевне, буде платним. Але тепер їй байдуже, хочеться тільки нашвидку зазирнути в підвал, а потім піти нагору й мерщій висцятись.

— Агов! — крикнула Мік, і Террі аж здригнулася. — Що з твоїм ліхтариком?

Террі глянула на тьмянний контур своєї руки, що стискала металевий циліндр. Потрусила ним, натиснула великим пальцем на вмикач.

— Мабуть, сіли батарейки, — відповіла вона.

— А з моїм усе гаразд.

Мік вимахувала променем світла в правій руці, а лівою взялася за ручку дверей під сходами.

— Чому ти не відчиняєш? — запитала Террі. — Чого чекаєш?

— Пообіцяй мені одне, — попросила Мік. — Що ти не зойкнеш.

— Ти глузуєш із мене. Я й не думаю зойкати.

— Може, й ні, — мовила Мік. — А от я ще й як зойкнула, коли прийшла сюди вчора ввечері. Звичайно, я чула всі оповідки про справжній вигляд матері Нормана Бейтса, коли її знайшли тут, але однаково була приголомшена й трусилася, бо лялька така... скажімо, мерзенна.

— Ти не налякаєш мене, — заперечила Террі. — Це просто статуя старої жінки.

— І я так думала, — тіль Мік кивнула на стіну коло низу сходів. — Але ж я забула про все, що Норман виробляв із нею.

— Як-от?

— Як-от убив її для початку. Додав їй та її приятелеві якусь отруту в алкоголь. Забула, як її називають, але то, мабуть, страхітливий різновид смерті, це можна побачити на її обличчі. Власне, на рештках її обличчя.

— Я думала, дядько Норман потім підправив її, — зауважила Террі.

— Спершу він мав її відкопати.

Голос Мік звучав так, наче це все сповіщала їй чарівна куля, але Террі хотілося б, щоб подруга почекала, поки вони знову вийдуть надвір. Унизу надто тепло, надто душно, надто темно, надто замкнено, надто проклято, здебільшого десь так, як у могилі, з якої Норман викопав матір.

— Це сталося, певне, десь через кілька місяців, — додала Мік. — Тож тієї пори, коли він знову наклав на неї руки, вона вже могла стати, ну, ти знаєш...

— Невже про таке треба розповідати? — Террі не дала Мік шансу відповісти. — Крім того, я знаю, що він зробив із нею. Таксдермію.

— Дурепо, таксидермію!

— Подумаєш! Головне, що дядько Норман чимось напхав її.

• • •

Далі — у повній книжці «Будинок психопата».
nashaknyga.com.ua